

13/2014. (XII. 16.) IM rendelet a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól

hatályos: 2015.01.02 -

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 434. § (2) bekezdés *d)* pontjában és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 604. § (2) bekezdés *p)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 4. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. beteg az, akinek a bíróság

a) a kényszergyógykezelését rendelte el,

b) az ideiglenes kényszergyógykezelését rendelte el, vagy

c) a szabadságvesztés végrehajtási helyeként az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetet (a továbbiakban: IMEI) jelölte ki.

2. beutalt:

a) az a fogva lévő terhelt, akinek a bíróság az elmeállapota megfigyelését rendelte el,

b) az a terhelt, akinek az előzetes letartóztatását – a bíróság rendelkezése alapján – az IMEI-ben kell végrehajtani,

c) az, akit a szabadságvesztés, az elzárás, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés, az előzetes letartóztatás, a rendbíróság helyébe lépő elzárás vagy a szabálysértési elzárás végrehajtása során kóros elmeállapot vagy szervi-idegrendszeri megbetegedésre utaló tünetek alapján a büntetés-végrehajtási intézet orvosa (a továbbiakban: bv. orvos) az IMEI-ben történő kivizsgálásra vagy kezelésre beutalt,

d) az a szabadságvesztésre ítélt, akinek a kivizsgálása a gyógyító-terápiás részlegre történő elhelyezésről való döntés érdekében szükséges.

2. Az IMEI feladata

2. § (1) Az IMEI fekvő beteg gyógyintézetként végrehajtja

a) a kényszergyógykezelt betegek pszichiátriai kezelését és rehabilitációját,

- b) az ideiglenes kényszergyógykezelt betegek pszichiátriai kivizsgálását és kezelését,*
- c) azon kóros elmeállapotú szabadságvesztésre ítélték kezelését és rehabilitációját, akiknek a szabadságvesztés végrehajtási helyeként a büntetés-végrehajtási bíróság az IMEI-t jelölte ki,*
- d) azon előzetesen letartóztatottak pszichiátriai kivizsgálását és kezelését, akiknek az előzetes letartóztatás helyeként a bíróság az IMEI-t jelölte ki,*
- e) az elmeállapot megfigyelésre beutaltak kivizsgálását, megfigyelését és szükség esetén kezelését,*
- f) a bv. orvos által beutaltak pszichiátriai, ideggyógyászati kivizsgálását és kezelését,*
- g) a szabadságvesztésre ítélték gyógyító-terápiás részlegre való helyezését megelőző kivizsgálását.*

(2) Az IMEI járóbeteg-ellátás keretében biztosítja a büntetés-végrehajtási intézetben (a továbbiakban: bv. intézet) elhelyezett fogvatartottak

- a) pszichiátriai szakrendelői ellátását, pszichiátria gondozását,*
- b) ideggyógyászati szakrendelői ellátását,*
- c) addiktológiai szakrendelői ellátását,*
- d) kábítószer birtoklásával összefüggésben engedélyezett elterelése esetén a szükséges kezelés, illetve ellátás megállapítása érdekében történő vizsgálatát.*

(3) Az IMEI a kegyelmi eljárás során elvégzi az igazságügyért felelős miniszter rendelkezésének megfelelően, az elítélt szakorvosi vizsgálatát és véleményezését.

(4) Az IMEI ellátja a bv. intézetekben végrehajtott pszichiátriai-terápiás programok szakmai módszertani irányítását.

3. A kényszergyógykezelt beteg befogadása

3. § A beteget kényszergyógykezelés céljából a bírósági értesítőlap végrehajtási utasítása alapján lehet az IMEI-be befogadni.

4. § A kényszergyógykezelés kezdete az IMEI-be történő befogadás napja. Abban az esetben, ha a kényszergyógykezelést ideiglenes kényszergyógykezelés előzte meg és annak végrehajtását nem szakították meg, a kényszergyógykezelés kezdete az ideiglenes kényszergyógykezelés kezdő napja.

5. § A befogadást követően meg kell állapítani, hogy a beteg

- a) munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll-e,*
- b) társadalombiztosítási szempontból biztosítottnak minősül-e,*

c) jogosult-e nyugdíjra vagy más rendszeres pénzellátásra,

d) cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezték-e, és ha igen milyen jelleggel, cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság esetén milyen ügycsoportra vonatkozóan rendelték el,

e) gyámság alatt áll-e.

6. § A főigazgató főorvos, ha

a) a beteg cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése látszik indokoltnak, és az érintett személyének vagy vagyonának a védelme sürgős intézkedést igényel, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:25. vagy 2:26. §-ának megfelelő intézkedés szükségességéről legkésőbb a következő munkanapon tájékoztatja a gyámhatóságot;

b) a beteg személyének vagy vagyonának a védelme sürgős intézkedést nem igényel, de cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése látszik indokoltnak, a beteg mentális megbetegedéséről tájékoztatja a gyámhivatalt.

4. Értesítés a befogadásról

7. § (1) Az IMEI a beteg befogadásáról három munkanapon belül értesíti:

a) az elrendelő bíróságot,

b) a beteg lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes rendőrkapitányságot,

c) a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát (a továbbiakban: KEKKH),

d) pártfogó felügyelet alatt álló beteg esetén a pártfogó felügyelőt, illetve a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőt,

e) fiatalok esetén a fiatalok lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságot.

(2) Az IMEI a beteg befogadásáról három munkanapon belül tájékoztatja az általa megjelölt hozzátartozót, fiatalok, valamint gondnokság vagy gyámság alá helyezett esetében a törvényes képviselőt. A tájékoztatás kiterjed a kapcsolattartás szabályaira.

(3) Ha a beteg nem magyar állampolgár, akkor befogadásáról késedelem nélkül értesíteni kell az állampolgársága szerint illetékes külképviseletet. Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha a beteg írásbeli nyilatkozatában ezt kifejezetten kéri. Ha a külföldi beteg többes állampolgár, az általa megjelölt külképviseletet kell értesíteni.

(4) A Magyar Honvédség hivatásos vagy szerződéses állományú, valamint a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja szolgálati igazolványát a beteg befogadásától számított három munkanapon belül meg kell küldeni az azt kiállító szervnek.

5. A kórlap kiállítása és vezetése

8. § (1) A beteg befogadásakor kiállított kórlapon a személyi adatain kívül fel kell tüntetni az intézkedést elrendelő bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét.

(2) Az orvosi dokumentációt az orvos-szakmai szabályok betartásával elektronikus úton kell rögzíteni.

(3) A beteg kórlapjában minden jelentősebb állapot-, vagy kezelésváltozást, egyéb egészségügyi eseményt haladéktalanul fel kell tüntetni. Egészségügyi esemény hiányában legalább havonta egyszer rögzíteni kell a beteg állapotára vonatkozó észlelést.

6. vizsgálat és gyógykezelés az IMEI-n kívül

9. § A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 328. § (4) bekezdése alapján más egészségügyi intézménybe kihelyezett beteget, ha ottani gyógykezelésének indoka megszűnt és állapota megengedi, haladéktalanul vissza kell szállítani az IMEI-be.

7. Adaptációs szabadság

10. § (1) Ha a beteg állapota lehetővé teszi és az adaptációs szabadság jogi feltételei fennállnak, meg kell vizsgálni az adaptációs szabadságra bocsátásának a lehetőségét.

(2) Az adaptációs szabadságra bocsátásról az Adaptációs Bizottság javaslatát figyelembe véve a főigazgató főorvos dönt.

(3) Az Adaptációs Bizottság tagjait a főigazgató főorvos jelöli ki, meghívott résztvevője az IMEI betegjogi képviselője. Az Adaptációs Bizottság működési rendjét a főigazgató főorvos által jóváhagyott Működési Szabályzat határozza meg.

(4) Az adaptációs szabadságra bocsátás engedélyezésekor figyelembe kell venni a beteg állapotát, szociális körülményeit, azt a cselekményt, amelynek elkövetése miatt a kényszergyógykezelést elrendelték, továbbá valamennyi feltárható kockázati tényezőt, különös figyelemmel a környeztetanulmányra.

(5) Az adaptációs szabadság alatt biztosítani kell az IMEI-vel való kapcsolatfelvétel lehetőségét. A beteget és a gondozást vállaló személyt az adaptációs szabadság szabályairól és az IMEI elérhetőségéről írásban tájékoztatni kell.

(6) A beteg az adaptációs szabadságra bocsátásakor csak a gondozását vállaló személy kíséretében hagyhatja el az IMEI-t. Szükség esetén intézkedni kell a betegnek az Országos Mentőszolgálat útján történő szállítása iránt.

(7) Az adaptációs szabadságra bocsátott beteget az arcképmásával ellátott igazolással, továbbá szükség esetén az évszaknak megfelelő ruházattal kell ellátni.

(8) A (7) bekezdés szerinti igazolás tartalmazza különösen

a) a beteg természetes személyazonosító adatait,

b) az eltávozás jogszerűségét,

c) az adaptációs szabadság kezdő és utolsó napját,

d) a beteg tartózkodási helyét az adaptációs szabadság alatt,

e) a területileg illetékes ideggondozóban történő jelentkezési kötelezettségre történő felhívást.

8. Értesítések és az orvosi ellenőrzés az adaptációs szabadság alatt

11. § (1) Az adaptációs szabadság engedélyezéséről az IMEI értesíti az orvosi ellenőrzést végző pszichiátriai szakrendelőt, a beteg adaptációs szabadsága alatti tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányságot és a jegyzőt, fiatalkorú esetén a fiatalkorú adaptációs szabadsága alatti tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, továbbá pártfogó felügyelet alatt álló beteg esetén a pártfogó felügyelőt, illetve a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőt.

(2) Ha az 10. § (7) bekezdés szerinti igazolásban a felhívás eltérő időpontot nem jelöl meg, az adaptációs szabadságon levő beteg köteles a szabadság megkezdésétől számított negyvennyolc órán belül, és azt követően az orvos előírása szerint az orvosi ellenőrzésen megjelenni.

(3) A pszichiátriai szakrendelő az ellenőrzésen észleltekről tájékoztatja az IMEI-t. A beteg állapotában bekövetkező rosszabbodás esetén visszaszállításáról az Országos Mentőszolgálat útján haladéktalanul intézkedik.

9. A kényszergyógykezelt letéti pénzének felhasználása

12. § (1) A beteg letéti pénzéből – legalább a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj ötven százalékának megfelelő összeget – havonta saját szükségleteire fordíthatja. A felhasználás részletes szabályait és a megvásárolható cikkek körét a főigazgató főorvos a házirendben határozza meg.

(2) A beteg, cselekvőképtelen beteg esetén a gondnoka, valamint a vagyoni ügyei vitelében korlátozottan cselekvőképes nagykorú beteg kérelmére – a gondnoka hozzájárulásával – letéti pénzének a saját szükségletekre fordítható összegének levonása után fennmaradó része gyámhatósági fenntartásos betétben helyezhető el.

10. Kapcsolattartás

13. § (1) A kapcsolattartás feltételeit a főigazgató főorvos a házirendben részletesen szabályozza. A kapcsolattartás feltételeiről a befogadást követő nyolc napon belül a beteg törvényes képviselőjét és a kapcsolattartóként megjelölt személyt írásban tájékoztatni kell.

(2) Ha az engedélyezett látogatásra a beteg állapotára tekintettel előreláthatólag nem kerülhet sor, az IMEI erről haladéktalanul értesíti a kapcsolattartót. A beteg állapotának javulásával lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a látogatást, ha erre a beteg és a kapcsolattartó igényt tart, pótolhassák. A beteg állapotának a javulásáról és a pótlás lehetőségéről a kapcsolattartót értesíteni kell.

(3) A látogatás során lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a beteg részére csomagot adjanak át. A csomagot az IMEI rendje és biztonsága érdekében át kell vizsgálni és a betegnél nem tartható tárgyakat a látogató részére vissza kell adni.

(4) A beteg rehabilitációjának érdekében elő kell segíteni, hogy az ilyen tevékenységet végző civil szervezetek és vallási közösségek tagjával kapcsolatot tarthasson. Ez a kapcsolattartás nem számolható el látogató fogadás terhére.

11. Munkaterápiás foglalkoztatás és rehabilitáció

14. § (1) A munkaterápiás foglalkoztatás módját és helyét – az osztályvezető főorvos javaslata alapján – a főigazgató főorvos írásban rendeli el.

(2) Az IMEI a munkaterápiás foglalkoztatás idejét köteles havi bontásban, betegenként elkülönítve írásban rögzíteni.

(3) A beteg rehabilitációja érdekében – a megfelelő felügyelet biztosításával – az IMEI elhagyását a főigazgató főorvos engedélyezheti.

12. A kényszergyógykezelés felülvizsgálata

15. § (1) A főigazgató főorvos a Bv. tv. 329. § (1) bekezdése szerint részletes kórrajzkivonatot küld a kényszergyógykezelés felülvizsgálatára jogosult bíróságnak, amelyben nyilatkozik arról, hogy

a) a beteg állapota alapján a kényszergyógykezelés fenntartása vagy megszüntetése indokolt,

b) a beteg egészségi állapota megengedi-e, hogy a tárgyaláson személyesen megjelenjen vagy sem.

(2) Ha a kényszergyógykezelés felülvizsgálatára vonatkozó indítvány vagy kérelem érkezik az IMEI-hez, azt haladéktalanul továbbítani kell a bíróságnak.

(3) Ha a főigazgató főorvos a Bv. tv. 327. § (1) bekezdése alapján a kényszergyógykezelés megszüntetésére tesz előterjesztést, az előterjesztéshez mellékelni kell a részletes kórrajzkivonatot.

13. A kényszergyógykezelt elbocsátása

16. § (1) A kényszergyógykezelés megszüntetésére vonatkozó előterjesztés megtételével egyidejűleg a főigazgató főorvos írásban értesíti a beteg törvényes képviselőjét vagy kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját.

(2) Ha a beteg önálló életvitelre képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodik, illetve arra alkalmas lenne, a főigazgató főorvos a kényszergyógykezelés megszüntetésére vonatkozó előterjesztés megtétele előtt megteszi a szükséges intézkedéseket a beteg további gondozása érdekében. Ha az elbocsátásig a megtett intézkedések nem vezetnek eredményre a főigazgató főorvos kezdeményezi a beteg soron kívüli ellátását a megfelelő intézményben.

(3) A beteget a kényszergyógykezelés megszüntetésének tényét tartalmazó igazolással kell ellátni és részére át kell adni az egészségügyi dokumentációját. Ha a beteg megfelelő ruházattal nem rendelkezik, el kell látni az évszaknak megfelelő ruházattal.

(4) Szükség esetén a főigazgató főorvos intézkedik a betegnek az Országos Mentőszolgálat útján történő szállítása iránt.

14. Értesítés az elbocsátásról

17. § (1) A beteg elbocsátásáról három munkanapon értesíteni kell a 7. § (1) bekezdésében felsorolt szerveket, valamint a nem magyar állampolgár esetén a 7. § (3) bekezdésének megfelelően a külképviseletet.

(2) Az elbocsátott beteg részletes kórrajzkivonatát meg kell küldeni a lakóhelye szerint illetékes pszichiátriai gondozó intézetnek.

15. Az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtása

18. § (1) A beteget ideiglenes kényszergyógykezelés céljából a bírósági értesítőlap végrehajtási utasítása alapján lehet az IMEI-be befogadni.

(2) A beteg befogadásáról a 7. § (1) bekezdésében meghatározott szerveket, valamint a 7. § (3) bekezdésének megfelelően az illetékes külképviseletet és az eljáró ügyészt értesíteni kell.

(3) Az ideiglenes kényszergyógykezelt adaptációs szabadságra nem bocsátható.

(4) Ha az ideiglenes kényszergyógykezelésre befogadott nem kóros elmeállapotú, a főigazgató főorvos haladéktalanul javaslatot tesz az ideiglenes kényszergyógykezelés megszüntetésére vagy annak indítványozására az eljáró ügyésznek. A megszüntetésre jogosult intézkedéséig az IMEI – a rendelkezési jogkör gyakorlójának utasítása szerint – gondoskodik az őrzésről és a felügyeletről.

19. § (1) Az ideiglenes kényszergyógykezelésből való elbocsátásról a 7. § (1) bekezdésében meghatározott szerveket, valamint a 7. § (3) bekezdésének megfelelően az illetékes külképviseletet és az eljáró ügyészt értesíteni kell.

(2) Az elbocsátott személy részletes kórrajzkivonatát meg kell küldeni a lakóhelye szerint illetékes pszichiátriai gondozó intézetnek.

16. Az elmeállapot megfigyelése

20. § (1) Az elmeállapot megfigyelésének befejezésekor a főigazgató főorvos a részletes kórdokumentációt és az összefoglaló orvosi véleményt megküldi a megfigyelést elrendelő bíróságnak.

(2) Ha az összefoglaló orvosi vélemény szerint az előzetesen letartóztatott kóros elmeállapotú és a bíróság harminc napon belül nem intézkedik, erről a főigazgató főorvos tájékoztatja a rendelkezési jogkör gyakorlóját és a törvényességi felügyelet ellátó ügyészt.

(3) Ha az összefoglaló orvosi vélemény szerint a szabadságvesztésre ítélt kóros elmeállapotú, a főigazgató főorvos a részletes kórdokumentációt és az összefoglaló orvosi vélemény megküldésével javaslatot tesz a büntetés-végrehajtási bírónak a szabadságvesztés végrehajtási helyének a megváltoztatása iránt, az intézkedések megtételéről egyidejűleg értesíti azt a bv. intézetet, amely a nyilvántartás alapján az elítéltet fogva tartja.

(4) Ha az összefoglaló orvosi vélemény szerint a fogvatartott nem kóros elmeállapotú, az IMEI intézkedik a visszaszállításáról.

(5) Ha az elmeállapot megfigyelését határidőre orvosszakmai szempontból nem lehet befejezni, az elmeállapot megfigyelése határidejének lejárta előtt legalább öt munkanappal a főigazgató főorvos az elrendelő bíróság részére javaslatot tesz a határidő harminc nappal történő meghosszabbítására.

17. Az elítélt elmeállapotának kivizsgálása

21. § (1) Ha a bv. orvos a szabadságvesztésre ítélt kóros elmeállapotra utaló tüneteket észlel, elmeállapotának kivizsgálása érdekében az IMEI-be utalja. Az orvosi beutaló tartalmazza az elítélt természetes személyazonosító adatait, valamint a kóros elmeállapot gyanúját keltő tünetek részletes leírását.

(2) Az IMEI a fekvőbetegként történő kezelés befejezésekor zárójelentésben nyilatkozik a további terápiás javaslatról, programról, egyben, ha ennek szükségessége fennáll, szakmai véleményt nyilvánít a gyógyító-terápiás részlegbe helyezésről.

(3) Ha a szabadságvesztésre ítélt kóros elmeállapotú, a főigazgató főorvos a részletes kórdokumentáció és az összefoglaló orvosi vélemény megküldésével javaslatot tesz a büntetés-végrehajtási bírónak a szabadságvesztés végrehajtási helyének a megváltoztatása iránt, az intézkedések megtételéről egyidejűleg értesíti azt a bv. intézetet, amely a nyilvántartás alapján az elítéltet fogva tartja.

(4) Az IMEI a büntetés-végrehajtási bíró döntéséig a fekvőbeteg ellátás keretén belül folytatja a szabadságvesztésre ítélt pszichiátriai kezelését.

18. Az elmeállapot kivizsgálása céljából beutaltakra vonatkozó közös szabályok

22. § Ha a beutalt fegyelmi vétségnek minősülő magatartást tanúsít az osztályvezető főorvos írásban nyilatkozik arról, hogy pszichiátriai szempontból a beutalt fenyíthető-e vagy nem.

19. Az előzetes letartóztatás IMEI-ben történő végrehajtása

23. § (1) A bírósági értesítőlap alapján az IMEI befogadja azt az előzetesen letartóztatottat, akinek előzetes letartóztatását az IMEI-ben kell végrehajtani.

(2) Az előzetesen letartóztatott pszichiátriai kezelésének szükségességéről a főigazgató főorvos a szakmai vélemény kialakítását követően haladéktalanul, legkésőbb három munkanapon belül tájékoztatja a rendelkezési jogkör gyakorlóját.

(3) Ha a terhelt pszichiátriai kezelése nem szükséges, az IMEI a bíróság döntéséig folytatja a fekvőbeteg ellátás keretén belül az előzetes letartóztatás végrehajtását.

(4) Ha a bíróság harminc napon belül nem intézkedik, erről az IMEI tájékoztatja a törvényességi felügyelet ellátó ügyészt.

20. Kóros elmeállapotú elítélt szabadságvesztésének végrehajtása az IMEI-ben

24. § (1) A kóros elmeállapotú elítélt gyógykezelésére, jogaira és kötelezettségeire a kényszergyógykezeltekre vonatkozó szabályok irányadók azzal az eltéréssel, hogy adaptációs szabadságra nem bocsátható.

(2) A felülvizsgálat határidejének lejárta előtt negyven nappal a főigazgató főorvos részletes kórrajzkivonatot küld a büntetés-végrehajtási bíró részére az elítélt pszichiátriai állapotáról, amelyben szakmai véleményt nyilvánít a végrehajtási helyének kijelöléséről.

21. Szervi-idegrendszeri megbetegedések kivizsgálása és gyógyítása

25. § (1) A beutalt ideggyógyászati kezelésére az egészségügyi jogszabályokat kell alkalmazni.

(2) A beutaltat gyógyulása után abba a bv. intézetbe kell visszazállítani, amely a nyilvántartás alapján a fogvatartást végrehajtja.

(3) Ha az IMEI szervi-idegrendszeri megbetegedés következtében kialakult súlyos személyiség torzulást állapít meg, a szabadságvesztésre ítélt gyógyító-terápiás részlegbe helyezésének szükségességéről szakmai véleményt nyilvánít, ezzel egyidejűleg javaslatot tesz a terápiás programra.

22. Gyógyító-terápiás részlegen történő elhelyezés előtti kivizsgálás

26. § (1) A gyógyító terápiás részlegre történő elhelyezés szükségességének vizsgálatakor az IMEI

a) feltárja a fennálló pszichiátriai megbetegedést, a személyiség-vonásokat,

b) szakmai véleményt nyilvánít a gyógyító-terápiás részlegre helyezés szükségességéről és

c) javaslatot tesz az elítélt gyógykezelésének, sajátos kezelésének, terápiás foglalkoztatásának programjára.

(2) A kivizsgálás befejezésével az IMEI – kivéve ha az elítélt fekvőbeteg ellátás keretében történő pszichiátriai kezelése szükséges – intézkedik az elítélt visszazállításáról.

23. Katonai fogdában elhelyezettek ellátása

27. § (1) Az elítélt, illetve az előzetesen letartóztatott katonát a bv. orvos által kiállított és a beutalt magatartására vonatkozó, részletes parancsnoki összefoglaló véleménnyel ellátott beutaló alapján lehet az IMEI-be befogadni ideg-, és elmegyógyászati gyógykezelés céljából.

(2) A beutalt IMEI-be történő szállításáról, visszazállításáról, illetve más egészségügyi intézményben való őrzéséről a katonai fogda parancsnoka gondoskodik.

24. A kényszerítő eszközök alkalmazása

28. § A beutaltakkal szemben a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvényben meghatározott kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

29. § A beteggel szemben alkalmazott korlátozott testi kényszer szükségességéről a főigazgató főorvos haladéktalanul tájékoztatja a törvényességi felügyelet ellátó ügyészt, a beteg törvényes képviselőjét, a beteg kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját és az IMEI betegjogi képviselőjét.

25. Az egészségügyi korlátozás alkalmazása

30. § (1) A pszichiátriai tevékenységhez kapcsolódó egészségügyi korlátozások alkalmazására az egészségügyi jogszabályokat kell alkalmazni a következő eltérésekkel

a) az egészségügyi korlátozást orvos rendeli el, de ha ezt a sürgős szükség nem teszi lehetővé, azt utóbb haladéktalanul engedélyezi vagy, ha az egészségügyi korlátozás indoka nem áll fenn, azonnal intézkedik a megszüntetéséről;

b) az elrendelő vagy engedélyező orvos gondoskodik a korlátozás alá vont pszichiátriai beteg – ideértve a beutaltat is – szoros felügyeletéről, és ha a korlátozás indoka már nem áll fenn a korlátozás megszüntetéséről;

c) egészségügyi korlátozás esetén az elrendelő vagy engedélyező orvos írásban rögzíti az eseményre vonatkozó adatokat.

(2) Az egészségügyi korlátozás indokoltságát a főigazgató főorvos véleményezi és haladéktalanul tájékoztatja a beteg vagy a beutalt törvényes képviselőjét, kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját, a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészt és az IMEI betegjogi képviselőjét.

26. A betegek és a beutaltak birtokában tartható tárgyak köre, anyagi ellátásuk és a felügyelet biztosítása

31. § A biztonságos pszichiátriai ellátás érdekében a főigazgató főorvos a házirendben részletesen szabályozza a betegek és a beutaltak birtokában tartható tárgyak körét és mennyiségét.

32. § A betegek és a beutaltak felügyeletét egészségügyi dolgozók, szakápolók, ápolási asszisztensek, valamint biztonsági felügyelők biztosítják.

33. § (1) A betegek és a beutaltak élelmezését a fekvőbeteg-intézetek normái alapján kell biztosítani. Az elhelyezésre a fekvőbeteg-intézetekre vonatkozó szabályok az irányadóak.

(2) Azon betegek számára, akik nem kívánnak élni a saját ruha viselésének jogával, az IMEI formaruhát és a fekvőbeteg-gyógyintézeti normák alapján ruházatot biztosít.

(3) A főigazgató főorvos, figyelembe véve az IMEI technikai feltételeit, a házirendben meghatározza a betegnél tartható saját ruházat mennyiségét.

(4) A fekvőbeteg gyógyintézet higiénés rendjének fenntartása érdekében a főigazgató főorvos a házirendben meghatározza a saját ruházat tisztántartásának feltételeit.

(5) A saját ruha viselése esetén a ruházat beszerzésével és tisztántartásával kapcsolatos költségek a beteget terhelik.

(6) A beutaltak részére az IMEI a fekvőbeteg-gyógyintézeti normák alapján biztosít ruházatot.

27. Jognyilatkozat előterjesztése

34. § Fiatalkorú vagy gondnokság hatálya alatt álló beteg vagy beutalt olyan jognyilatkozatát, amelyhez a törvényes képviselő hozzájárulása vagy intézkedése szükséges, állásfoglalás végett meg kell küldeni törvényes képviselőjének.

28. Az előállítás végrehajtása

35. § (1) Előállítás végrehajtása során a beteget – mérlegelve a pszichiátriai és biztonsági kockázatot – hivatásos állományú ápoló kíséretében, magas biztonsági kockázat esetén hivatásos állományú ápolói és biztonsági felügyelői kísérettel kell előállítani.

(2) Előállítás végrehajtása során a beutaltat biztonsági felügyelő kíséretében, magas pszichiátriai vagy egyéb egészségügyi kockázat esetén biztonsági felügyelői és hivatásos ápolói kísérettel kell előállítani.

29. Engedély nélküli távozás, fogolyszökés

36. § (1) A beteg engedély nélküli távozása esetén a főigazgató főorvos a büntetés-végrehajtási bírónál kezdeményezi elfogató parancs kibocsátását, ideiglenes kényszergyógykezelés esetén pedig haladéktalanul értesíti a rendelkezési jogkör gyakorlóját.

(2) A beutalt szökése esetén a főigazgató főorvos haladéktalanul megkeresi az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

30. A beteg és a beutalt elhalálozása

37. § A halálesetről a 7. § (1) bekezdésében megjelölt szerveken kívül a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészt, előzetesen letartóztatott, illetve ideiglenes kényszergyógykezelt esetén a rendelkezési jogkör gyakorlóját, valamint az elhunyt törvényes képviselőjét, kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját, ennek hiányában az IMEI rendelkezésére álló adatok alapján ismert hozzátartozóját is értesíteni kell.

31. Záró rendelkezések

38. § Ez a rendelet 2015. január 1-jén lép hatályba.

39. § (1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 2010. május 1-jétől 2013. június 30-ig hatályban volt rendelkezéseinek alkalmazásával elrendelt kényszergyógykezelés végrehajtása során a kényszergyógykezelés kezdő napját a 4. § szerint kell megállapítani és ehhez mérten kell kiszámítani a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 2010.

május 1-jétől 2013. június 30-ig hatályban volt 74. § (3) bekezdése alapján annak végső napját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben, ha a beteg pszichiátria gyógykezelésének szükségessége továbbra is fennáll, az IMEI főigazgató főorvosa az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 200. §-ában foglaltak szerint jár el azzal, hogy a kötelező gyógykezelés iránti eljárást a kényszergyógykezelés végső napjának lejárta előtt legalább harminc nappal kell a bíróságnál kezdeményezni.

(3) Az IMEI a bírósági határozatról, valamint a bíróság által kijelölt pszichiátriai intézményről értesíti a beteg törvényes képviselőjét, kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját.

(4) Az IMEI a bírósági határozatot, valamint az elbocsátott beteg egészségügyi és egyéb adatait tartalmazó dokumentációjának másolatát a kijelölt pszichiátriai intézménynek adja át.

(5) A beteg elbocsátásáról az IMEI a 17. §-ban foglaltakat értesíti.

40. §¹ § Hatályát veszti a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól, működéséről szóló 36/2003. (X. 3.) IM rendelet.

¹ A 40. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.